

Llythrennedd – Ysgrifennu

ar draws y cwricwlwm
Y Cyfnod Sylfaen

		Meithrin	Dosbarth derbyn	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Trefnu syniadau a gwybodaeth	Ystyr, dibenion, darllenwyr	<ul style="list-style-type: none"> arbrofi ag ystod o ddefnyddiau ac offer gwneud marciau mewn amrywiaeth o gyd-destunau priodoli ystyr i farciau, lluniau a gwaith celf, e.e. <i>nodiant oedolyn</i> cyfathrebu drwy ddefnyddio symbolau a lluniau ysgrifennu llythrennau, rhifau a/neu symbolau ar hap defnyddio lluniau i gyfleu ystyr ar sgrin 	<ul style="list-style-type: none"> cyfleu ystyr drwy luniau a thrwy wneud marciau creu ac arddweud brawddeg sy'n disgrifio digwyddiadau, profiadau a lluniau i gyfleu ystyr deall natur wyddorol ysgrifennu a bod gan symbolau ysgrifenedig ystyron copïo ac ysgrifennu llythrennau, geiriau ac ymadroddion defnyddio lluniau a symbolau i greu ysgrifennu ar sgrin 	<ul style="list-style-type: none"> cyfathrebu'n bwrpasol wrth ysgrifennu, e.e. <i>efallai gyda chymorth lluniad</i> defnyddio lluniau, symbolau, dilyniant o lythrennau a geiriau cyfarwydd i gyfleu ystyr sgwrsio am yr hyn y maent yn mynd i'w ysgrifennu ysgrifennu geiriau, ymadroddion a brawddegau syml gan ddarllen eu hymdrechion dewis llythrennau, geiriau a lluniau i greu ysgrifennu ar sgrin 	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu at ddibenion gwahanol ysgrifennu testun sy'n gwneud synnwyr i ddarllenlydd arall – gall y testun gynnwys manylion a lluniau defnyddio sgwrs i gynllunio ysgrifennu aiddarllen eu gwaith ysgrifennu a'i wella i sicrhau ei fod yn gwneud synnwyr arbrofi â ffurfiau a chynlluniau gwahanol ar sgrin, gan symud testun a lluniau o gwmpas yn hwylus
	Strwythur a threfn	<ul style="list-style-type: none"> cyfrannu ar lafar gan ddilyn ffurf wedi'i modelu gan oedolyn 	<ul style="list-style-type: none"> dechrau gosod geiriau, arwyddion neu symbolau mewn dilyniant priodol cyfrannu i ffurf sydd wedi'i modelu gan yr athro/athrawes, e.e. <i>drwy ysgrifennu ar y cyd</i> dangos dealltwriaeth o wahanol ffurfiau, e.e. <i>cardiau, rhestri, gwahoddiadau</i> 	<ul style="list-style-type: none"> trefnu cynnwys mewn dilyniant cywir, e.e. <i>cyfarwyddiadau, ryseitiau</i> dilyn ffurf sydd wedi'i modelu gan yr athro/athrawes deall gwahanol fathau o ysgrifennu, e.e. <i>cofnod o ddigwyddiadau, disgrifiadau, naratif</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dilyn strwythur yn eu gwaith ysgrifennu gyda chymorth, e.e. <i>adroddiadau, rhestri</i> dilyn a datblygu ar ffurf sydd wedi'i modelu gan yr athro/athrawes trefnu darn o ysgrifennu gyda dechrau, canol a diwedd defnyddio gwahanol fathau o ysgrifennu sy'n briodol i'r diben a'r darllenlydd
Ysgrifennu'n gywir	Iaith			<ul style="list-style-type: none"> defnyddio geiriau penodol sy'n ymwneud â phwnc eu hysgrifennu 	<ul style="list-style-type: none"> deall a defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu defnyddio geiriau syml sy'n perthyn i'r pwnc mewn modd priodol
	Llawysgrifen Cystrawen Atalnodi Sillafu	<ul style="list-style-type: none"> codi gwrthrychau bach gyda'u bys a'u bawd a dechrau dal offer ysgrifennu'n gywir dangos dealltwriaeth bod print ysgrifenedig yn mynd o'r chwith i'r dde adnabod synau llythrennau drwy ymchwilio a chyffwrdd siapiau'r llythrennau o fewn gweithgareddau chwarae aml-synhwraidd. 	<ul style="list-style-type: none"> dal offer ysgrifennu mewn modd priodol ysgrifennu o'r chwith i'r dde gwahaniaethu rhwng llythrennau gwahaniaethu rhwng priflythrennau a llythrennau bach dangos ymwybyddiaeth bod rhai synau'n newid ar ddechrau geiriau, e.e. <i>dau gi, y gath</i> defnyddio'r gytsain gychwynnol gywir drwy ddechrau defnyddio gwybodaeth ffonig defnyddio geiriau cyfarwydd ac aml eu defnydd wrth ysgrifennu. 	<ul style="list-style-type: none"> creu priflythrennau a llythrennau bach sydd fel arfer yn eglur eu siâp ac yn wynebu'r ffordd gywir defnyddio priflythyren ac atalnod llawn yn weddol gyson dechrau defnyddio cysyllteiriau er mwyn ymhelaethu ar bwynt dangos ymwybyddiaeth bod rhai synau'n newid ar ddechrau geiriau, e.e. <i>y ferch</i> sillafu rhai geiriau mewn modd confensiynol gan gynnwys geiriau cytsain-llafariad-cytsain, a llythrennau dwbl, e.e. <i>rh, ff</i> defnyddio strategaethau sillafu megis <i>sw-n</i>-symbol sy'n cyfuno a segmentu sillafu geiriau aml eu defnydd yn gywir. 	<ul style="list-style-type: none"> ffurfio priflythrennau a llythrennau bach yn gywir ac yn gyson o ran eu maint defnyddio priflythyren, atalnod llawn a gofynnod yn gywir, a defnyddio ebychnod weithiau defnyddio cysyllteiriau i ysgrifennu brawddegau cyfansawdd defnyddio geiriau trefnu, e.e. <i>yn gyntaf, yna, wedyn, i gloi</i> defnyddio ffurfiau safonol berfau, e.e. <i>gweld/gwelais, mynd/aeith, a chytundeb berf a goddrych, e.e. roeddwn i/roedden ni</i> defnyddio ambell dreigl y maent wedi ei ymarfer ar lafar, e.e. <i>y bêl, fy mag, i'r dref</i> defnyddio strategaethau sillafu fel rhannu'n sillafau, gwreiddiau syml ac ôl-ddodiaid, e.e. <i>-ŵr, -ydd, -og</i> sillafu geiriau aml eu defnydd yn gywir sillafu rhai geiriau yn cynnwys <i>y/u/i</i>, e.e. <i>tŷ, llun</i>, a llafariad clwm, e.e. <i>coed</i>.

Llythrennedd – Ysgrifennu ar draws y cwricwlwm Cyfnod Allweddol 2		Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Trefnu syniadau a gwybodaeth	Ystyr, dibenion, darllenwyr	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu at ddibenion a darllenwyr gwahanol gan ddewis geiriau er mwyn creu amrywiaeth a diddordeb cynnwys manylion, gwybodaeth neu sylwadau perthnasol yn eu gwaith ysgrifennu nodi syniadau i'w defnyddio wrth ysgrifennu defnyddio nodweddion ar sgrin, e.e. <i>ffont, lliw, torri, gludo, newid maint</i>, i gyflwyno'u gwaith mewn ffyrdd sy'n ennyn diddordeb y darlennydd ac yn gwella'r ystyr adolygu a gwella darnau o'u gwaith 	<ul style="list-style-type: none"> addasu'r hyn y maent yn ei ysgrifennu yn ôl y diben a'r darlennydd, gan ddewis geiriau'n addas, e.e. <i>iaith ddisgrifiadol ac iaith berswadiol</i> esbonio'r prif syniad(au) gyda manylion ategol gan gynnwys sylwadau ac esboniadau lle bo'n berthnasol casglu syniadau i gynllunio ysgrifennu archwilio a gwneud defnydd addas o wahanol fathau o ysgrifennu ar sgrin i ryngweithio ag eraill, e.e. <i>gwefannau, negeseuon e-bost, blogiau</i> gwella'u gwaith ysgrifennu, ei wirio o ran eglurder a threfn 	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu gyda'r diben yn amlwg gan ddangos ystyriaeth i'r darlennydd, e.e. <i>drwy ddefnyddio geirfa addas a dyfeisiau cyflwyno</i> ymhelaethu ar y prif syniad(au) drwy roi rhesymau, gwybodaeth ac enghreifftiau ategol defnyddio technegau wrth gynllunio gwaith ysgrifennu ar gyfer ei wella, e.e. <i>map meddwl, dilyniannu, gweithgareddau mat bwrdd</i> archwilio cynllun tudalennau'r we i greu deunyddiau gan ddefnyddio'r offer sydd ar gael diwygio a gwella'u gwaith ysgrifennu, gan esbonio pam maent wedi gwneud newidiadau 	<ul style="list-style-type: none"> addasu arddull ysgrifennu i'r darlennydd a'r diben, e.e. <i>arddull ffurfiol ar gyfer darlennydd anhysbys, arddull syml ar gyfer darllenwyr iau</i> ysgrifennu adroddiad cynhwysfawr o bwnc neu thema defnyddio amrywiaeth o strategaethau i gynllunio ysgrifennu, e.e. <i>nodiadau, diagramau, siartiau llif</i> archwilio gwahanol ffyrdd o gyflwyno gwaith yn briodol, e.e. <i>delwedd symudol, sleidiau, trosleisio</i> ystyried, golygu ac aildrafftio i wella'u gwaith ysgrifennu
	Strwythur a threfn	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio strwythur elfennol ar gyfer ysgrifennu ysgrifennu gan ddefnyddio cyflwyniad i'r pwnc a diweddglo cyflwyno prosesau, digwyddiad neu adroddiadau mewn dilyniant clir defnyddio gwybodaeth weledol os yw'n berthnasol, e.e. <i>diagramau wedi'u labelu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio strwythur penodol wrth ysgrifennu, e.e. <i>tablau, holiaduron</i> ysgrifennu cyflwyniad, datblygu cyfres o syniadau a diweddglo trefnu'r gwaith ysgrifennu mewn dilyniant neu adrannau rhesymegol, drwy ddechrau defnyddio paragraffau defnyddio gwybodaeth weledol, e.e. <i>darluniau, diagramau a graffiau</i>, sy'n glir ac yn berthnasol i'r testun ysgrifenedig 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio nodweddion sy'n dangos strwythur yr ysgrifennu, e.e. <i>is-benawdau, penawdau</i> ysgrifennu cyflwyniad sy'n gosod cyd-destun, cyfres o bwyntiau mewn trefn briodol a diweddglo addas defnyddio paragraffau sydd â phrif syniad a manylion perthnasol defnyddio delweddau, graffiau a darluniau sy'n glir, yn berthnasol ac yn briodol 	<ul style="list-style-type: none"> addasu strwythurau wrth ysgrifennu i gyd-destunau gwahanol, e.e. <i>adrodd am ddigwyddiad, ymchwiliad neu arbrawf</i> ysgrifennu cyflwyniad effeithiol sy'n gosod cyd-destun a diben, cydbwysedd addas rhwng ffeithiau a safbwyntiau, diweddglo cryno defnyddio paragraffau gan wneud cysylltiadau rhyngddynt defnyddio nodweddion a diwyg sydd wedi'u llunio er mwyn cyflwyno data a syniadau'n glir
Ysgrifennu'n gywir	laith	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol defnyddio geirfa sy'n gysylltiedig â'r pwnc neu â chyd-destun y pwnc 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol defnyddio geirfa bwnc benodol yn annibynnol 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol defnyddio geirfa briodol, gan gynnwys geiriau ac ymadroddion pwnc benodol 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio iaith sy'n briodol ar gyfer ysgrifennu, gan gynnwys Cymraeg safonol defnyddio geirfa amrywiol a phriodol, gan gynnwys geiriau ac ymadroddion pwnc benodol
	Cystrawen Atalnodi Sillafu Llawysgrifen	<ul style="list-style-type: none"> cychwyn brawddegau mewn amrywiaeth o ffyrdd defnyddio ansoddeiriau ac adferfau i ehangu brawddegau ac ymadroddion syml defnyddio amrywiaeth o gysyllteiriau sy'n cyfleu achos a chanlyniad, e.e. <i>oherwydd, ar ôl</i> defnyddio ffurfiau safonol berfau'n berthnasol i gyd-destun defnyddio ffurfiau gorffennol y ferf yn gyson, e.e. <i>cytsain yn dyblu (e.e. gofyn – gofynnodd)</i> defnyddio'r treigladau mwyaf cyffredin fel arfer yn gywir, e.e. <i>ar ben</i> defnyddio atalnod llawn, gofynnod, ebychnod ac atalnod ar gyfer rhestri defnyddio strategaethau gan gynnwys gwybodaeth am deuluoedd geiriau, gwreiddiau, morffoleg a gwybodaeth graffig i sillafu geiriau, e.e. <i>y geiriau amlsillafog mwyaf cyffredin</i> sillafu ffurfiau lluosog yn gywir mewn cyd-destun, e.e. <i>-au, -ion</i> sillafu pob gair aml ei ddefnydd yn gywir cynhyrchu llawysgrifen ddarllenadwy a chyflwyno'u gwaith mewn modd priodol gan gyfuno llythrennau mewn ambell air. 	<ul style="list-style-type: none"> amrywio trefn geiriau, ymadroddion a chymalau mewn brawddegau defnyddio ansoddeiriau ac adferfau i ychwanegu diddordeb ac er mwyn ysgrifennu'n fanwl gywir defnyddio cysyllteiriau i ddangos cysylltiadau o fewn brawddegau defnyddio ffurf safonol amrywiaeth o ferfau, e.e. <i>ffurfiau presennol, gorffennol, negyddol</i> defnyddio'r treigladau mwyaf cyffredin yn gywir, e.e. <i>fy nghalon</i> defnyddio atalnodi i ddynodi brawddegau, a dechrau defnyddio dyfynodau, atalnodi i farcio cymalau ac ymadroddion a chollnodau i hepgor llythrennau, e.e. <i>hoffi'r ysgol (i + yr)</i> defnyddio strategaethau gan gynnwys gwybodaeth am deuluoedd geiriau, gwreiddiau, morffoleg a gwybodaeth graffig i sillafu geiriau, e.e. <i>geiriau â phatrymau mwy cymhleth</i> sillafu mwy o eiriau lluosog yn gywir mewn cyd-destun, e.e. <i>-iau, -i</i> cynhyrchu llawysgrifen sy'n glir ac yn ddarllenadwy ac a all fod yn glwm. 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio strwythurau brawddeg gwahanol, gan gynnwys brawddegau cymhleth sy'n dangos perthynas amser neu achos, e.e. <i>cyn cychwyn ... , o wneud hyn, yna...</i> defnyddio'r amodol i gyfleu damcaniaeth neu bosibilrwydd, e.e. <i>pe bai, gallai</i> defnyddio ffurf safonol amrywiaeth o ferfau, e.e. <i>ffurfiau presennol, gorffennol, negyddol</i> treiglo'n gywir yn arbennig ar ôl y rhan fwyaf o'r arddodiaid a'r rhagenwau, e.e. <i>am funud, dy fam</i> defnyddio'r ystod lawn o atalnodi er mwyn tywys y darlennydd mewn brawddegau cymhleth, e.e. <i>atalnod, pwyntiau bwled, dyfynodau a chollnod i ddynodi perchnogaeth (e.e. llyfrau'r bechgyn)</i> defnyddio amrywiaeth o strategaethau i sillafu geiriau a phatrymau cymhleth rheolaidd, e.e. <i>penderfynu, cystadleuaeth</i> sillafu mwy o eiriau lluosog, e.e. <i>-oedd, -od, -ydd</i>, a geiriau sy'n dyblu cytseiniaid, e.e. <i>cynnwys</i>, yn gywir mewn cyd-destun cynhyrchu llawysgrifen ddarllenadwy, glwm sy'n llifo'n naturiol. 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio strwythurau brawddeg amrywiol er mwyn pwysleisio a chreu effaith defnyddio ffurf safonol amrywiaeth o ferfau, e.e. <i>ffurfiau presennol, gorffennol, negyddol</i> treiglo'n gywir ar ôl arddodiaid a rhagenwau, gan ddechrau dod yn ymwybodol nad yw pob llythren yn dilyn y drefn arferol, e.e. <i>y llinell</i> defnyddio'r ystod gyfan o atalnodi'n gywir i wneud i'r ystyr fod yn glir defnyddio strategaethau i sillafu geiriau amlsillafog, cymhleth ac afreolaidd yn gywir sillafu geiriau lluosog afreolaidd yn gywir, e.e. <i>car – ceir, plentynd – plant</i>, a geiriau sy'n dyblu cytseiniaid, e.e. <i>pennod</i>, yn gywir mewn cyd-destun cynhyrchu llawysgrifen sy'n llifo ac sy'n ddarllenadwy.

Llythrennedd – Ysgrifennu

ar draws y cwricwlwm

Cyfnod Allweddol 3

Llythrennedd – Ysgrifennu ar draws y cwricwlwm Cyfnod Allweddol 3		Blwyddyn 7	Blwyddyn 8	Blwyddyn 9
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Trefnu syniadau a gwybodaeth	Ystyr, dibenion, darllenwyr	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu adroddiad cynhwysfawr am bwnc gan gyflwyno gwybodaeth, prosesau a syniadau'n glir ac yn addas at y diben esbonio syniadau'n gyflawn gan ddangos goblygiadau a chanlyniadau cynllunio gwaith ysgrifennu gan wneud penderfyniadau ynglŷn â'r ffyrdd gorau o gyflwyno cynnwys i greu effaith, e.e. <i>paratoi achos ar gyfer rhywbeth, dewis manylion sy'n helpu'r darllynydd i ddeall</i> defnyddio offer a chonfensiynau TGCh i gyflwyno gwybodaeth a data ac i strwythuro ysgrifennu nodi meysydd i'w gwella yn eu gwaith ysgrifennu, golygu ac ailddrafftio 	<ul style="list-style-type: none"> addasu cyflwyniad y deunyddiau yn ôl bwriad yr ystyr a'r effaith, e.e. <i>dewis faint o fanylion sy'n angenrheidiol i argyhoeddi</i> gwneud cysylltiadau a/neu ymhelaethu er mwyn sicrhau eu bod yn ymdrin yn llawn â'r pwnc wrth gynllunio gwaith ysgrifennu, gwneud dewisiadau ynglŷn â'r cynnwys, strwythur, iaith, cyflwyniad sy'n addas at y diben ystyried y ffyrdd gorau o gyflwyno ysgrifennu gan ddefnyddio TGCh er mwyn cyfathrebu'n glir ac effeithiol, e.e. <i>rhyddiaith ddi-dor ar gyfer dadl fanwl, tudalennau â hyperddolenni ar gyfer gwybodaeth wahanol am y pwnc, graffigau sy'n symud i ddangos prosesau</i> defnyddio meini prawf i adnabod ffyrdd o wella ac yna ailddrafftio 	<ul style="list-style-type: none"> crynhoi, trafod materion ac esbonio'n fanwl fel y bo'n briodol at y diben pwysu a mesur tystiolaeth, ffynonellau, esboniadau a rhesymeg wrth ymdrin â phwnc cynllunio mewn modd priodol i ddatblygu ysgrifennu at ddbenion a chynulleidfaoedd gwahanol gwneud dewisiadau dychmygus ynghylch cynnwys a chyflwyniad gwaith ysgrifennu, gan ddefnyddio TGCh drwy wahaniaethu gwella'u gwaith ysgrifennu drwy ei adolygu'n annibynnol a'i ailddrafftio
	Strwythur a threfn	<ul style="list-style-type: none"> addasu strwythurau wrth ysgrifennu ar gyfer cyd-destunau gwahanol, e.e. <i>disgrifio canlyniad, amlinellu proses neu drafod dadl</i> dewis a threfnu syniadau a gwybodaeth er mwyn rhoi adroddiad clir a chyflawn defnyddio paragraffau i drefnu darnau ysgrifennu hirach yn adrannau 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio strwythur testun cyfan i fod yn gymorth i gyfleu a chyfathrebu'r ystyr, e.e. <i>gosod crynodeb ar y cychwyn neu'r diwedd, data mewn adroddiad neu atodiad, defnydd o dudalennau cynnwys, penodau</i> dewis, dadansoddi a chyflwyno syniadau a gwybodaeth yn argyhoeddiadol neu'n wrthrychol trefnu darnau ysgrifennu hirach gan wneud cysylltiadau o fewn a rhwng paragraffau 	<ul style="list-style-type: none"> dewis a dethol strwythurau testun cyfan er mwyn bod yn gymorth i gyfleu a chyfathrebu'r ystyr, e.e. <i>beth yw'r strwythurau gorau i ddisgrifio, esbonio a pherswadio'n llwyddiannus?</i> dewis strwythurau i drefnu gwaith ysgrifennu, gan ddefnyddio nodweddion priodol yn effeithiol dewis, dadansoddi a gwerthuso syniadau a gwybodaeth yn argyhoeddiadol neu'n wrthrychol defnyddio paragraffau ac adrannau fel bod darnau ysgrifennu hirach wedi'u trefnu'n rhesymegol
Ysgrifennu'n gywir	iaith	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio iaith amheronol i gyfleu syniadau a gwybodaeth, e.e. <i>mae'r llog yn cael ei gyfrifo gan ... , mae siswrn miniog yn angenrheidiol i ...</i> defnyddio geirfa amrywiol a phwrpasol yn gywir gan gynnwys geiriau ac ymadroddion pwnc benodol 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio'r trydydd person i gyfleu syniadau a gwybodaeth, e.e. <i>yn ôl arbenigwyr ... , dywed ffynonellau fod ...</i> defnyddio termau technegol, iaith a mynegiant yn gyson â chynnwys y pwnc 	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio iaith er mwyn bod yn wrthrychol a diduedd, e.e. <i>mae sawl agwedd wahanol ar y pwnc hwn ...</i> defnyddio ystod eang o dermau technegol, iaith a mynegiant yn gyson â chynnwys y pwnc
	Cystrawen Atalnodi Sillafu Llawysgrifen	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio ystod eang o strwythurau brawddeg gan ddewis cysyllteiriau i wneud i'r ystyr fod yn glir ysgrifennu brawddegau gan sicrhau bod amser a pherson y ferf fel arfer yn gywir yn ei gyd-destun defnyddio ystod o dreigladau (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn gywir yn eu cyd-destun defnyddio'r ystod lawn o atalnodi'n gywir er mwyn gwneud i'r ystyr fod yn glir, e.e. <i>dynodi brawddegau (atalnodau llawn) a chymalau (atalnod), a defnyddio collnodau'n gywir</i> defnyddio amryw o strategaethau ac adnoddau i sillafu geirfa gyfarwydd ac anghyfarwydd a geiriau pwnc benodol yn gywir cynhyrchu llawysgrifen sy'n llifo ac sy'n ddarllenadwy. 	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu'n ramadegol gywir, gan amrywio hyd a strwythur brawddegau i wneud i'r ystyr fod yn glir ysgrifennu'n ramadegol gywir gan sicrhau bod amser a pherson y ferf yn gywir fel arfer yn ei gyd-destun defnyddio ystod o dreigladau (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn gywir yn eu cyd-destun defnyddio'r ystod lawn o atalnodi er mwyn gwneud i'r ystyr fod yn glir, e.e. <i>yr hanner colon, y colon a dyfynodau</i> defnyddio amryw o strategaethau ac adnoddau i sillafu geirfa gyfarwydd ac anghyfarwydd a geiriau pwnc benodol yn gywir cynhyrchu llawysgrifen sy'n llifo ac sy'n ddarllenadwy. 	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu brawddegau syml, cyfansawdd a chymhleth yn ramadegol gywir ysgrifennu'n ramadegol gywir gan sicrhau bod amser a pherson y ferf yn gywir yn ei gyd-destun defnyddio ystod o dreigladau (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn gywir yn eu cyd-destun defnyddio'r ystod lawn o atalnodi er mwyn gwneud i'r ystyr fod yn glir, e.e. <i>yr hanner colon, y colon a chromfachau</i> defnyddio amryw o strategaethau ac adnoddau i sillafu geirfa gyfarwydd ac anghyfarwydd a geiriau pwnc benodol yn gywir cynhyrchu llawysgrifen sy'n llifo ac sy'n ddarllenadwy.

Llythrennedd – Ysgrifennu ar draws y cwricwlwm
Cyfnod Allweddol 4

		Blwyddyn 10	Blwyddyn 11	Ymestyn
Elfennau	Agweddau	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:	Mae dysgwyr yn gallu:
Trefnu syniadau a gwybodaeth	Ystyr, dibenion, darllenwyr	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu darnau estynedig sy'n cynnwys tystiolaeth a gwybodaeth fanwl, ynghyd â darnau byrrach sy'n crynhoi, gan ddangos ymwybyddiaeth glir o bwy yw'r darlennydd neu'r gynulleidfa a diben yr ysgrifennu llunio ymatebion sy'n cysylltu ac yn datblygu syniadau i roi sylw i bob elfen o'r pwnc cynllunio'n briodol i ddatblygu sut y maent yn ysgrifennu ar gyfer amrywiaeth o wahanol ddibenion a chynulleidfaoedd defnyddio adnoddau a chonfensiynau TGCh mewn ffordd greadigol a phriodol er mwyn cyfathrebu'n effeithiol ar draws ystod o gyd-destunau 	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu darnau estynedig sy'n cynnwys tystiolaeth a gwybodaeth fanwl, ynghyd â darnau byrrach sy'n crynhoi, gan addasu'r arddull a'r ffurf yn hyderus ar gyfer y darlennydd neu'r gynulleidfa a diben yr ysgrifennu llunio ymatebion manwl yn hyderus, gan gysylltu a datblygu syniadau i roi sylw i bob elfen o'r pwnc cynllunio'n briodol i ddatblygu sut y maent yn ysgrifennu ar gyfer amrywiaeth gynyddol heriol o wahanol ddibenion a chynulleidfaoedd defnyddio adnoddau a chonfensiynau TGCh mewn ffordd greadigol a phriodol er mwyn cyfathrebu ar draws ystod o gyd-destunau sy'n gynyddol amrywiol a heriol 	<ul style="list-style-type: none"> ysgrifennu gan ddangos rheolaeth hyderus a sicr ar amrywiaeth o ffurfiau ac arddulliau sy'n briodol i'r dasg a'r diben ysgrifennu i ennyn diddordeb y darlennydd ac yn gallu ei gynnal drwy ddatl resymegol, grym perswadiol neu wreiddioldeb ysbrydoledig defnyddio nodweddion ieithyddol a strwythurol mewn ffordd fedrus i roi testunau mewn trefn a chyflawni cydlyniaeth ysgrifennu dogfennau ar bynciau cymhleth, yn gryno ac yn glir, yn rhesymegol ac yn ddarbwyllol, gan gynnwys darnau ysgrifennu estynedig gan gyfleu gwybodaeth, syniadau a barn yn effeithiol ac yn ddarbwyllol defnyddio amrywiaeth eang o strwythurau brawddegau cywir gan sicrhau eglurder defnyddio geirfa ddatblygedig yn briodol a chyda chywirdeb defnyddio gramadeg, atalnodi a sillafu cywir.
	Strwythur a threfn	<ul style="list-style-type: none"> gwella cynnwys, strwythur a chywirdeb eu hysgrifennu drwy ei adolygu a'i olygu'n annibynnol ysgrifennu'n annibynnol ar ffurf briodol gyda hyder cynyddol, gan sicrhau bod y cynnwys yn drefnus, yn fanwl ac yn berthnasol, e.e. <i>cyflwyno safbwyntiau, gwybodaeth ac esboniadau yn y ffordd orau</i> dangos ymwybyddiaeth glir o wahanol ddarllenwyr drwy ddewis amrywiaeth o arddulliau a strwythurau ac addasu eu defnydd o iaith trefnu'r hyn y maent yn ei ysgrifennu ar ffurf briodol, gan sicrhau bod y cynnwys yn fanwl oddi mewn a rhwng paragraffau neu adrannau 	<ul style="list-style-type: none"> gwella cynnwys, strwythur a chywirdeb eu hysgrifennu drwy ei adolygu a'i olygu'n annibynnol ysgrifennu'n annibynnol ar ffurf briodol yn hyderus, gan sicrhau bod y cynnwys yn drefnus, yn fanwl ac yn berthnasol, e.e. <i>i esbonio proses, cyfleu dadl</i> dangos ymwybyddiaeth gyson o wahanol ddarllenwyr drwy ddewis amrywiaeth o arddulliau a strwythurau ac addasu eu defnydd o iaith yn hyderus trefnu'r hyn y maent yn ei ysgrifennu ar ffurf briodol, gan sicrhau bod y cynnwys yn fanwl oddi mewn a rhwng paragraffau neu adrannau, a chan ddatblygu a chynnal syniadau mewn ffordd ystyrlon 	
Ysgrifennu'n gywir	laith	<ul style="list-style-type: none"> defnyddio iaith er mwyn bod yn wrthrychol a diduedd a chyd-nabod y gallai fod mwy nag un safbwynt, e.e. <i>defnyddio geiriau fel 'gellid dadlau', 'gellid gweld bod ...'</i> defnyddio amrywiaeth eang o dermau technegol, geirfa briodol, a mynegiant at ddibenion gwahanol gan greu effeithiau gwahanol, e.e. <i>perswadio, rhoi gwybodaeth, diddanu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> bod yn wrthrychol ac yn ddiuedd am bynciau cymhleth, gan ddefnyddio ystod o ddyfeisiau ieithyddol defnyddio amrywiaeth eang o dermau technegol yn gywir a defnyddio geirfa a'r mynegiant priodol i adlewyrchu gofynion y dasg ac i greu effeithiau gwahanol, e.e. <i>crynhoi dadl</i> 	
	Cystrawen Atalnodi Sillafu Llawysgrifen	<ul style="list-style-type: none"> amrywio strwythurau brawddegau er mwyn ennyn a chynnal diddordeb y darlennydd ac ysgrifennu'n ramadegol gywir defnyddio ystod gyflawn o atalnodi er mwyn cyflymu ac arafu'r dweud, sicrhau bod yr ystyr yn glir, osgoi amwysedd a chreu effaith bwrpasol defnyddio ystod o strategaethau ac adnoddau amrywiol i sillafu ystod gynyddol o eiriau cyfarwydd, geiriau anghyfarwydd a geiriau pwnc benodol yn gywir cyflwyno'u gwaith yn effeithiol, yn ysgrifenedig neu ar sgrin, gan ddewis ffurf, delweddau a graffigau i helpu i gyfleu'r ystyr ysgrifennu'n ramadegol gywir gan sicrhau bod amser a pherson y ferf yn gywir yn ei gyd-destun defnyddio ystod o dreigladau'n gywir (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn eu gyd-destun. 	<ul style="list-style-type: none"> amrywio strwythurau brawddegau er mwyn ennyn a chynnal diddordeb y darlennydd ac ysgrifennu'n ramadegol gywir defnyddio ystod gyflawn o atalnodi er mwyn cyflymu ac arafu'r dweud, sicrhau bod yr ystyr yn glir, osgoi amwysedd a chreu effaith bwrpasol defnyddio ystod o strategaethau ac adnoddau amrywiol i sillafu ystod gynyddol o eiriau cyfarwydd, geiriau anghyfarwydd a geiriau pwnc benodol yn gywir cyflwyno'u gwaith yn effeithiol, yn ysgrifenedig neu ar sgrin, gan ddewis ffurf, delweddau a graffigau i helpu i gyfleu'r ystyr ysgrifennu'n ramadegol gywir gan sicrhau bod amser a pherson y ferf yn gywir yn ei gyd-destun defnyddio ystod o dreigladau'n gywir (treigladau meddal, trwynol a llaes) yn eu gyd-destun. 	